

Aan

MVWS

Deadline: 06-06-2025

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Brief TK aanbieding advies Gezondheidsraad en beleidsreactie op advies GR

Datum Document

-

Kenmerk
4125146-1083418-MEVA

Bijlage(n)

- 1) Advies Gezondheidsraad 'De Wet BIG: toetsingskader voor beroepen en voorbehouden handelingen herzien'.
- 2) TK-brief ter ondertekening
- 3) Wordvoeringslijn

1. Aanleiding

Het advies van de GR 'De Wet BIG: toetsingskader voor beroepen en voorbehouden handelingen herzien' is op 6 juni jl. openbaar gemaakt. Gebruikelijk is dat een GR-advies dan direct wordt aangeboden aan de Tweede Kamer. De aanbieding met een beleidsreactie op het advies stond gepland voor 6 juni, maar is door de val van het kabinet op 3 juni niet doorgegaan. Omdat het advies en de beleidsreactie aansluiten op de bestaande beleidslijn, verdere concretisering mogelijk maakt en beroepsorganisaties hier al lang op wachten, adviseer ik u om het alsnog zo spoedig mogelijk aan de Kamer te sturen.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u de brief aan de TK met uw beleidsreactie op het advies te ondertekenen en z.s.m. aan de TK te versturen.

3. Kernpunten

In juni 2023 is de GR gevraagd om een advies uit te brengen over een toekomstbestendig toetsingskader voor het toelaten van nieuwe beroepen en voorbehouden handelingen in de Wet BIG, de mogelijkheid om deelhandelingen van de voorbehouden handeling uit te kunnen zonderen en een heldere en toegankelijke adviesprocedure voor beroepenregulering en voorbehouden handelingen.

Aanbevelingen van de Gezondheidsraad (GR)

- Behoud focus op het doel van de Wet BIG: patiëntveiligheid en

- kwaliteit van zorgverleners.
- Maak ruimer gebruik van de bestaande opdrachtregeling voor niet-geregistreerde zorgverleners.
- Geen nieuwe criteria nodig voor toetsingskader voor regulering van beroepen, wel helderder en anders geordend kader op basis van ethisch-juridische principes.
- Laat dit kader uitwerken door een onafhankelijke instantie.
- Regulering van beroepen kan variëren (geen, lichte of zware regulering); experimenteerregeling (doel vnl. taakherschikking) wordt afgeraden.
- Taakherschikking kan via bestaande routes: opdrachtregeling en functionele zelfstandigheid.
- Voor toetsing van voorbehouden handelingen geldt eveneens een globaal kader gebaseerd op de huidige criteria; ook hier het advies om deze nader uit te laten werken door een onafhankelijke instantie.
- Uitzonderen van deelhandelingen van voorbehouden handelingen niet nodig; bestaande opdrachtregeling volstaat.
- Stel een onafhankelijke instantie in die de minister adviseert bij aanvragen over beroepen en voorbehouden handelingen
- Deze instantie moet ook periodiek bestaande reguleringen herbeoordelen (gaat om uitstroom uit de Wet BIG, bijv. elke vijf jaar).

MEVA

BI

Kenmerk

4125146-1083418-MEVA

Beleidsreactie aan Tweede Kamer

- U onderschrijft de analyse en oplossingsrichting die de GR adviseert; niet elk beroep of elke handeling hoeft wettelijk geregeld. Dit bevordert flexibiliteit en voorkomt onnodige regels.
- De voorgestelde kaders zijn een goed begin, maar niet voldoende praktisch voor de praktijk. Er is behoefte aan een duidelijker en objectiever toetsingskader om tot een goede afweging voor besluiten te komen.
- U steunt het advies om te stoppen met het experimenteerartikel, dat mogelijk verwarring veroorzaakt en ook niet echt nodig lijkt te zijn door bestaande mogelijkheden voor taakherschikking.
- U ondersteunt een vaste rol voor een onafhankelijke instantie bij uitwerking van de kaders, toetsing van beroepen en periodieke doorlichting.
- U ziet hierin een mogelijke rol voor het Zorginstituut Nederland, dat al eerder adviseerde over opname van beroepen in de Wet BIG en goed is verbonden met het veld.
- U gaat komende maanden verkennen hoe de kaders verder kunnen worden uitgewerkt.
- Voor de taken voor het Zorginstituut is een wetswijziging nodig. Dat is ook nodig voor het laten vervallen van de experimenteerbepaling.
- Tot die tijd blijft de opschorting van nieuwe aanvragen voor opname of wijziging van bevoegdheden in de Wet BIG van kracht.
- Lopende trajecten waarvoor besluitvorming al was voorbereid (zoals medisch hulpverlener acute zorg en klinisch fysicus) worden voortgezet.

Proces rondom publicatie

- Het GR advies is op 6 juni jl door de GR gepubliceerd.
- Versturen advies met beleidsreactie aan de TK z.s.m.
- De woordvoeringslijn (zie bijlage) is afgestemd met woordvoering.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De TK is met de brieven van 26 juni 2023¹ en 12 november 2024² op de hoogte gesteld en gehouden van de adviesaanvraag aan de GR en de stand van zaken. Naar aanleiding van deze brieven zijn geen vragen gesteld door de fracties over deze adviesaanvraag.

MEVA

BI

Kenmerk

4125146-1083418-MEVA

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- In 2020 is met de Stuurgroep Toekomstbestendigheid Wet BIG³ (verder: stuurgroep) een verkenning gestart naar mogelijke aanpassingen van de Wet BIG om deze toekomstbestendiger te maken.
- Ecorys voerde in opdracht van VWS een onderzoek uit voor deze verkenning. De Tweede Kamer is op 29 april 2022⁴ geïnformeerd over de bevindingen en de koers.
- Op basis van de verkenning is een adviesaanvraag aan de GR gedaan.
- De leden van de stuurgroep zijn hierover in juni 2023 per mail geïnformeerd.
- Eerder hadden stuurgroepspartijen namen voorgedragen voor de onafhankelijke adviescommissie; deze zijn doorgestuurd aan de GR. Als onafhankelijk adviesorgaan bepaalt de GR zelf hoe hiermee om te gaan (bijv. via hoorzitting, interviews of deelname aan de commissie).
- De GR heeft enkele deskundigen en beroepsorganisaties geraadpleegd.
- Er wordt draagvlak in het veld verwacht m.b.t. een mogelijke rol voor het Zorginstituut Nederland bij de advisering van nieuwe beroepen en voorbehouden handelingen. Het Zorginstituut heeft tussen 2018 en 2024 de minister van VWS op verzoek reeds eerder geadviseerd over het erkennen van beroepen in de Wet BIG.
- De periodieke herbeoordeling van beroepen en voorbehouden handelingen is een nieuwe taak en zal mogelijk tot weerstand leiden bij beroepen die reeds in de Wet BIG staan. Voor wat betreft het volgen van het GR advies om de experimenteerregeling niet voort te zetten wordt vooral weerstand verwacht bij beroepsorganisaties die meer bevoegdheden willen of nog niet in de Wet BIG staan en graag in de Wet BIG willen worden opgenomen. Zodra het Zorginstituut Nederland de hierboven genoemde taak formeel toegekend heeft gekregen kunnen beroepsorganisaties altijd een aanvraag voor opname in de Wet BIG of uitbreiding van bevoegdheden indienen bij het Zorginstituut.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 29282, nr. 522.

² Kamerstukken II 2024/25, 29282, nr. 583.

³ Deze stuurgroep is in januari 2020 onder voorzitterschap van het ministerie van VWS in het leven geroepen en bestaat uit de Patiëntenfederatie Nederland, BoZ (namens Actiz, de Nederlandse GGZ, VGN, NVZ en NFU), FGzPt (namens de beroepsverenigingen NIP, NVO, NVP en NVGzP), KNMG (namens haar federatiepartners FMS, LHV, LAD, Verenso, KAMG, DG, NVAB en NVVG en mede namens KNOV, KNMT, KNGF, KNMP), V&VN en Groep 34 voor de thema's voorbehouden handelingen en toelating beroepen, namens Organisatie van Nederlandse Tandprotheticici (ONT), Nederlandse Vereniging voor Klinische Fysica (NVKF), Vereniging van apothekersassistenten (Optima Farma), Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF), Nederlandse Vereniging Medische Beeldvorming en Radiotherapie (NVMBR), Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP), Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist(en) (NVM-mondhygiënist(en)), Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD), Nederlandse Vereniging van Huidtherapeuten (NVH), Nederlandse Vereniging van Orthoptisten (NVVO), Optometristen Vereniging Nederland (OVN), Ergotherapie Nederland (EN), Vereniging van Oefentherapeuten Cesar en Mensendieck (VvOCM).

⁴ Kamerstukken II 2021/22 29282, nr. 461.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Het uitgangspunt van de Wet BIG 'nee, tenzij' principe is bedoeld om de vrijheid in de beroepsuitoefening zo min mogelijk te beperken. Beroepen worden alleen in de wet opgenomen als dit noodzakelijk is om de patiënt te beschermen tegen onzorgvuldig en ondeskundig handelen. Dit uitgangspunt borgt tegelijkertijd maximale flexibiliteit op de arbeidsmarkt en inzet van zorgpersoneel.

MEVA

BI

Kenmerk

4125146-1083418-MEVA

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

De onafhankelijke, adviserende taak met betrekking tot regulering van beroepen die mogelijk wettelijk aan het Zorginstituut zal worden toegekend, zal mogelijk extra kosten met zich meebrengen. De verkenning die de komende maanden gaat plaatsvinden moet hier duidelijkheid over geven. Eventuele kosten zullen worden opgevangen binnen de VWS begroting door een herschikking.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

Als de beoogde taken voor het Zorginstituut wettelijk verankerd moeten worden, zal dat waarschijnlijk in de Wet BIG moeten worden geregeld die daarvoor moet worden aangepast. Bezien zal worden hoe dit het beste kan worden geregeld.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern is afgestemd met WJZ. Directie Z en Eigenaarsadvisering zijn geïnformeerd omdat zij accounthouder van het Zorginstituut zijn. FEZ is betrokken vanwege de mogelijk extra kosten voor toekenning wettelijke taak aan ZINL.

Met het Zorginstituut heeft een overleg plaatsgehad over zijn rol als onafhankelijke, toetsende instantie. Deze begrijpt de keuze voor het Zorginstituut vanwege de eerdere toetsende rol die eerder is vervuld en de aanwezig kennis.

h. Toezeggingen

Oude toezegging: In de hierboven genoemde brieven van 26 juni 2023 en 12 november 2024 is uw Kamer toegezegd geïnformeerd te worden zodra het advies van de GR gereed is.

Nieuwe toezegging: u zegt toe de TK in het najaar te informeren over uw verkenning naar hoe de kaders verder kunnen worden uitgewerkt en op welke wijze het proces bij het Zorginstituut kan worden ingericht.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

